

Kanta-Hämeen väliaikaisen valmistelutoimielimen (VATE) 12. epävirallinen kokous

Aika: tiistai 19.6.2018 klo 9.00–11.00

Paikka: Vanajan Parvi, Vanajantie 10 B, 5. kerros, Hämeenlinna

Osallistujat:

Kokouskutsu ja -materiaali lähetetään varsinaisille- ja varajäsenille. Varsinaiset jäsenet ilmoittavat varajäsenilleen kokoukseen osallistumisesta ollessaan estyneitä.

Väliaikainen valmistelutoimielin

Apulaiskaupunginjohtaja Juha Isosuo, Hämeenlinna, puheenjohtaja
Maakuntajohtaja Anna-Mari Ahonen, Hämeen liitto, varapuheenjohtaja
Kaupunginlakimies Merja Korhonen, Hämeenlinna saapui kohdan 3 aikana
Kunnanjohtaja Tanja Matikainen, Janakkala poistui kohdassa 8
Sosiaali- ja terveysjohtaja Mirja Saarni, Riihimäki kohtaan 7 saakka
~~Talusojohtaja Leena Järvenpää, Forssa~~
Kunnanjohtaja Jarmo Määttä, Jokioinen
~~Sairaanhoitopiirin johtaja Hannu Juvonen, Kanta-Hämeen sairaanhoitopiiri~~
Hallintojohtaja Miia Luukko, Kanta-Hämeen sairaanhoitopiiri
~~Pelastusjohtaja Esa Pulkkinen, Kanta-Hämeen pelastuslaitos~~
~~Ylijohtaja Tommi Muilu, Hämeen ELY-keskus varajäsen Jarmo Paukku~~
Palvelujohtaja Pekka Voutilainen, Hämeen TE-toimisto
Perusturvajohtaja Riitta Lehtinen, Loppi kohtaan 7 saakka

Henkilöstön edustajat

Johanna Rantanen, Juko kohdasta 3 alkaen
Anita Mäkelä, Julkisen alan unioni kohdasta 3 alkaen
Päivi Kaisla, Tehy, KOHO kohdasta 3 alkaen

Esittelijät

Muutosjohtaja Matti Lipsanen
Muutosjohtaja Jukka Lindberg
Vastuuvälittäjä Heikki Pusa (esityslistan kohta 4) paikalla kohtaan 4 saakka
Projektipäällikkö Mauno Rönkkö (esityslistan kohta 5)
Projektiasiantuntija Auli Anttila (esityslistan kohta 7)
Projektipäällikkö Marjo Lindgren paikalla kohdan 8 käsittelyn ajan

Sihteeri

projektiassistentti Helna Luoto

Esityslista:

1. Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.10. Todettiin läsnäolijat.

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Väliaikaisen valmistelutoimielimen edellisen kokouksen muistio on lähetetty kokouskutsun liitteenä.

Liite 1: Edellisen kokouksen muistio.

Esitys: VATE hyväksyy edellisen kokouksen muistion.

Päätös: Esityksen mukaan.

3. Ajankohtaiskatsaus sote- ja maakuntavalmistelun tilanteesta

Muutosjohtajien ajankohtaiskatsaus.

Esitys: VATE käy keskustelun ja merkitsee ajankohtaiskatsauksen tiedoksi.

Käsittely: Muutosjohtajien ajankohtaiskatsauksessa käsiteltiin hallituksen vastinetta PeV:n lausuntoon. Pilottihakemuksen kirjoittamisen yhteydessä suunnitellaan Kanta-Hämeen sote-vaiheistuksen tavoiteaikataulu. Keskusteltiin lehtiartikkeleiden synnyttämästä keskustelusta maakunnallisesta kuntayhtymästä. Katsauksessa todettiin myös Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin valtuuston päättäneen edetä 8-tähden sairaalavalmistelussa. VM kysely, heinä – lokakuu.

Päätös: Merkittiin ajankohtaiskatsaus tiedoksi. Päätettiin, että seuraavaan kokoukseen tuodaan katsaus kokonaisrahoituksesta.

4. Liikenteen ja tienpidon valmistelutilanne

Maakunnan vastuulla olevia liikenteen tehtäviä olisivat nykyisin ELY-keskuksille kuuluvat tehtävät kuten liikennejärjestelmän toimivuudesta ja liikenneturvallisuudesta huolehtiminen sekä alueellinen tienpito. Maakunnat voivat halutessaan ottaa hoidettavakseen myös julkisen henkilöliikenteen ja saaristoliikenteen järjestämisen.

Väylien omistajuus säilyy valtiolla ja tienpidon rahoitus on erillisrahoitusta, joka eritellään 18 maakunnalle. Valtakunnallisesti keskitetyt tehtävät siirtyvät valtion liikennehallintoon. Tienpito organisoidaan maakuntien yhteistyönä enintään yhdeksällä yhteistyöalueella. Jokaisella 18 maakunnalla on kuitenkin rooli liikennejärjestelmäsuunnittelussa ja myös tienpidossa.

Maakuntahallituksen ja vaten linjausten mukaisesti tienpidon yhteistyöaluetta on valmisteltu Kanta-Hämeen ja Pirkanmaan välillä. Valmistelu on edennyt luultavasti

pisimmälle Suomessa. Valmistelun tavoitteena on maakuntien yhteisen tienpidon toimielimen muodostaminen. Tienpidon rahoitus kohdennetaan maakunnille erikseen. Kukin maakunta hyväksyy aluettaan koskevat liikenteen ja tienpidon suunnitelmat.

Maankäytön ja liikenteen vastuvalmistelija Heikki Pusa esittelee asiaa kokouksessa.

Esitys: VATE merkitsee liikenteen ja tienpidon valmistelutilanteen tiedoksi.

Päätös: Esityksen mukaan.

5. Koetalousarvion laatiminen

Maakunnat laativat vuoden 2018 aikana valtiovarainministeriön ohjeiden mukaisesti koetalousarvion vuodelle 2020. Koetalousarvion tarkoituksena on helpottaa maakuntien varsinaisen talousarvion laadintaa ja tuottaa valtionhallinnolle tietoa maakuntaudistuksen talousnäkymistä.

Valtiovarainministeriö esitteli koetalousarvion laadinnan aloitustilaisuudessa 12.6.2018 luonnoksen koetalousarvion laadintaohjeesta. Luonnosta täydennetään saadun palautteen perusteella ja ohje päivitetään ministeriössä lopulliseen muotoonsa kesäkuun aikana.

Koetalousarvion tulee perustua tietoihin tai arvioihin maakunnan järjestämisvastuulla olevien tehtävien todellisista menoista. Toiminta ja investoinnit tasapainotetaan tuloarvioon. Koetalousarvio laaditaan ohjeluonnoksen mukaan maakunnan organisaation mukaisesti tiliryhmittäin ja tehtävittäin. Talousarviovuoden lisäksi laaditaan taloussuunnitelma kahdeksi seuraavaksi vuodeksi.

Luonnoksen mukaan koetalousarvion valmistelee ja hyväksyy väliaikainen valmistelutoimielin. Koetalousarvion ajankohtaiset valmistelulinjaukset käsitellään väliaikaisen valmistelutoimielimen 2018 syyskauden kokouksissa.

Koetalousarvion laadinta käynnistetään Kanta-Hämeessä kesän aikana. Tarvittavat pohjatiedot kerätään toiminnan nykyisiltä järjestäjiltä ja sovitetaan yhteen syyskuun loppuun mennessä. Talousarvio tasapainotetaan väliaikaisen valmistelutoimielimen linjausten mukaisesti Oma Hämeen maakuntavalmistelussa lokakuun aikana. Maakunnat palauttavat koetalousarvion sekä arvionsa muutuskustannuksista valtiovarainministeriöön 15.11.2018.

Esitys: Väliaikainen toimielin merkitsee tiedoksi koetalousarvion laadinta-aikataulun ja -suunnitelman.

Päätös: Esityksen mukaan.

6. Kanta-Hämeen maakunnan järjestämisen valmistelun vaihe (Jukka Lindberg)

Kanta-Hämeen maakunnan järjestämistehtävä etenee useana alaprojektina. Keskeiset järjestämistehtävät liittyen mm. väestön palvelutarpeen arviointiin ja seurantaan, palveluiden hankintaan ja palvelutarjooman hallintaan, kehittämiseen ja yhteistyöhön on kuvattu tiivistetysti liitteessä. Lisäksi järjestäminen kiinnittyy useaan muuhun rinnakkaisprojektiin mm. strategiavalmisteluun, konsernirakenteen valmisteluun ja eri läpileikkaavien teemojen, kuten osallisuuden kehittämiseen. Työskentelyssä hyödynnetään myös usean kansallisen verkoston ja yhteistyöryhmän tuloksia mm. järjestäjän roolin, ohjausmallien ja tiedollajohtamisen suhteen.

Järjestämisfunktion rakentamisessa keskeistä on järjestämisen asemointi suhteessa toimintaympäristöön siten, että maakunnalla on edellytykset ns. vahvan järjestäjän aikaansaamiseen. Olennaista on, että järjestäjän tehtävä on kuvattu selkeästi, sopivat ohjausmekanismit on valittu, tarvittavat seurannan ja mittaamisen välineet ovat olemassa ja järjestäjällä on riittävä kyvykkyys tehtävien toteuttamiseen. Työ eri osa-alueiden suhteen on käynnissä ja etenee. Alkusyksystä tulossa esittelyyn tulokset mm. asiakkuudenhallinnan esiselvitysprojektista, kansallisesta tiedollajohtamisen määrittelyhankkeesta sekä palvelustrategian toteuttamisesta.

Esitys: Käydään lähetekeskustelu ja merkitään saatu selvitys tiedoksi.

Päätös: Merkittiin saatu selvitys tiedoksi.

7. Maakunnan Sote-keskuksen valmistelun vaihe (Auli Anttila)

Sote-keskuksen alustava projektisuunnitelma on tehty ja esitellään kokouksessa. Työryhmä 5 toimii valmistelua linjaavana ohjausryhmänä. Työryhmä sopii kokouksessaan 14.6. tarkemmasta etenemisestä. Liiketoimintasuunnitelman laatimisessa hyödynnetään ulkoista asiantuntija-apua. Tavoitteena on saada suunnitelma tehtyä vuoden 2018 loppuun mennessä.

Liite 2: Sote-keskuksen valmistelun aloitus.

Esitys: Käydään lähetekeskustelu ja linjataan sote-keskuksen valmistelua.

Käsittely: Auli Anttila esitteli alustavan projektisuunnitelman. Henkilöstön edustajat esittivät toiveen henkilöstön edustuksesta ohjausryhmässä.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

8. Oma Hämeen osallisuuden ja yhteistyön rakenne sekä järjestöyhteistyö

Liitteenä on luonnos Oma Hämeen osallisuuden ja yhteistyön rakenteesta. Osallisuus ja yhteistyö eri muodoissaan on jäsenelty asukkaiden roolin mukaan siten, että asukas toimii arvioijana; kyseessä on rakenteistettu yhteistyö tai

yhteiskehittäminen. Luonnoksessa on kuvattu, mitä konkreettisia asioita palveluntuottajat, järjestäjä sekä luottamushenkilöt tekevät.

Rakenteistettu yhteistyö sisältää merkittäviä ja laajoja yhteistyökokonaisuuksia, joista osa on lakisääteisiä. Lakisääteisistä vaikuttamistoimielimistä vammaisneuvoston suunnittelu aloitetaan syksyllä, vanhusneuvoston toimintasääntö on laadittu ja nuorisovaltuuston toiminta on jo käynnistetty pilottihankkeena. Hyvinvointi- ja osallisuusneuvottelukunnan rakenteesta ja tehtävistä on laadittu suunnitelma. Kuntafoorumin ja asukasfoorumin toiminnan suunnittelu käynnistyy alkusyksystä.

Järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö on merkittävä osa Oma Hämeen toimintaa. Säännöllistä järjestöyhteistyötä tehdään Hämeen Setlementin välityksellä. Järjestöfoorumit järjestetään kolme-neljä kertaa vuodessa vuorotellen eri seutukunnilla. Foorumeissa on esitelty sekä maakunnan että sosiaali- ja terveydenhuollon valmistelua, kuten tulevan maakunnan arvoja ja strategisia painopisteitä, maakuntaohjelmaa ja -kaavaa sekä eri substanssialojen valmistelua.

Hämeen Setlementti on tehnyt esityksen järjestöasiain neuvottelukunnasta (esityslistan liitteet 4 ja 5):

Oma Hämeen järjestöfoorumin ja Kanta-Hämeen järjestöjen ja yhdistysten puolesta esitämme, että

- Kanta-Hämeeseen perustetaan osaksi maakunnan tulevia rakenteita järjestöasiain neuvottelukunta
- neuvottelukunnan nimeää maakuntavaltuusto tai muu elin, joka nimeää muutkin maakunnalliset neuvostot ja elimet
- järjestöasiain neuvottelukunnan 1. toimikausi on vuodet 2019–2022 ja sen jälkeen jäsenet valitaan joka 4. vuosi
- Kanta-Hämeen maakuntaan nimetään työntekijä, jonka vastuulla on maakunnan järjestöyhteistyö ja sen kehittäminen yhteistyössä neuvoston kanssa
- Kanta-Hämeen maakunta vastaa neuvottelukunnan kokous- ja matkakuluista.

Maakunnille on annettu suositus tehdä omilla alueillaan järjestöjen ja yhdistysten kanssa yhteistyötä, ja järjestöasiain neuvottelukunta vastaa osaltaan tähän suositukseen. Esitystä neuvottelukunnasta on käsitelty Oma Hämeen järjestöfoorumissa sekä hyvinvoinnin ja edistämisen työryhmässä, ja ne molemmat puoltavat esitystä.

Kanta-Hämeen järjestöasiain neuvottelukunnalle on ajateltu seuraavia tavoitteita ja tehtäviä:

- tehdä järjestötoimintaa näkyväksi ja tunnetuksi maakunnassa
- edistää kansalaisten ja järjestöjen osallistumismahdollisuuksia maakunnassa
- edistää järjestöjen välistä sekä järjestöjen ja julkisen sektorin sekä järjestöjen ja elinkeinoelämän välistä yhteistyötä
- tukea järjestöjen integroitumista entistä tiiviimmin mukaan maakunnalliseen hyvinvointi- ja ohjelmatyöhön (hyte, osallisuus, ympäristö, maankäyttö, strategiatyö jne.)

- tukea järjestöjen ja yhdistysten integroitumista edistäen kokeiluja ja uusia toimintamalleja palvelujen järjestämiseen
- antaa lausuntoja maakunnan päätöksentekoon, esim. yhdistysavustuslinjauksiin.

Liitteet: Esityslistan liite 3: Luonnos Oma Hämeen osallisuuden ja yhteistyön rakenteeksi
Esityslistan liite 4: Esitys järjestöasian neuvottelukunnasta, Hämeen Setlementti
Esityslistan liite 5: Luonnos järjestöasian neuvottelukunnasta, Hämeen Setlementti

Esitys: VATE keskustelee Oma Hämeen järjestöyhteistyöstä ja päättää hyväksyä esityksen järjestöasiain neuvottelukunnasta.

Käsittely: Keskustelussa todettiin, että hallitus voisi olla parempi taho nimeämään neuvottelukunnan, koska järjestökentässä tapahtuu usein henkilövaihdoksia.

Päätös: Esityksen mukaan.

9. Muut esille tulevat asiat

10. Tiedoksi

- Perustuslakivaliokunta on antanut lausuntonsa hallituksen esityksestä vapaan valinnan laiksi. Lausunto löytyy linkistä:
https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/Lausunto/Sivut/PeVL_15+2018.aspx.
Valtioneuvoston vastine lausuntoon on luvattu viikolla 24, jonka jälkeen asia siirtyy Sosiaali- ja terveysvaliokunnan käsittelyyn.
- Maakunnallisen LAPE-hankkeen ohjausryhmän kannanotto maakunnan ohjausmalliin / lautakuntarakenteeseen (materiaali jaetaan kokouksessa)
- Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin valtuusto hyväksyi kokouksessaan 12.6.8 tähden sairaalan yhteistyö- ja rakenneselvityksen linjaukset jatkovalmistelusta sekä yhteisen alustayhtiön osakkuuden. Valtuuston päätöksen mukaisesti maakunnat kytketään mukaan hankkeen jatkovalmisteluun.
- Maakuntien sote-rahoituksen laskennalliset laskelmat on päivitetty VM:n toimesta 25.5.2018. Kanta-Hämeen osalta laskennallinen rahoitus lähtee noin 600 M€ tasolta ja vähenee 5-vuoden siirtymäkaudella kokonaasuudessaan noin 13,9M€
- LAPE-ohjausryhmän kannanotto. (Muistion liitteenä.)

11. Seuraavat kokoukset

- 2.7. ei ole VATE:n kokousta
- 6.8. ei kokousta

17.8. klo 13.00–15.00
10.9. klo 13.00–15.30
10.10. klo 9.30–11.30
8.11. klo 9.30–12.00
12.12. klo 9.30–12.00

12. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.08.